

Redovisning av pedagogiskt utvecklingsprojekt 2019

Eric Borgström och Tomas Svensson

Projektets genomförande och resultat

Målet med projektet var att stärka studenternas lärande och nyfikenhet i kurser där lärandemålen primärt handlar om att utveckla analytiska förmågor. För att uppnå detta mål har vi under 2019 dels vidareutvecklat och utvidgat det filmpaket om grammatisk analys som vi skapade i piloten för projektet, dels skapat nya filmer om samtalsanalys och olika slags textanalyser. Efter genomfört projekt har vi ett digitalt material som ersätter föreläsningar (förutom kursintroduktioner) enligt följande tabell:

Tabell 1. Förteckning över delkurser med färdigutvecklade filmpaket efter avslutat projekt.

Kurs	Delkurs
Svenska Ia	Människa, text och språk 7,5hp
	Textanalys 7,5hp
Svenska I inriktning F-3	Språkintrödktion för F-3-lärare, 7,5 hp
Svenska I inriktning 4-6	Språkintrödktion för 4-6-lärare, 7,5 hp
Svenska II inriktning F-3	Textanalys, 4,5 hp
Svenska II inriktning 4-6	Textanalys, 4,5 hp
Svenska för arbetslivet	Struktur i arbetslivets texter och samtal 7,5 hp

Pedagogiskt har vi eftersträvat de två grundidéer vi beskrev i projektplanen. Den innehållsiga idén är att filmerna ska gå från konkreta språk-, samtals- och textexempel och språklig/kommunikativ intuition till språkvetenskaplig beskrivning. Genom att på detta vis gå "bottom-up" från iakttagelse till formulering av mönster och generalisering är vår avsikt att inte bara odla intresset för språk, text och samtal bland studenterna, utan även att skapa förståelse för språkvetenskapligt tänkande. Formmässigt består filmerna av resonerande dialoger mellan oss lärare, snarare än regelrätta föreläsningar. Den pedagogiska idén bakom detta är att studenterna erbjuds möjlighet att se det analytiska hantverket "in action", genom att vi lärare i interaktion med varandra verbaliserar våra sätt att tänka och på det sättet visar de strategier vi själva använder oss av i analysarbete.

Den tid filmpaketet frigör lägger vi istället på förlängda seminarier. Tack vare projektet har alltså andelen studentaktiv, lärarledd undervisning ökat. Den systematiska utvärdering som vi i piloten specifikt inriktade mot filmerna och studenternas användande av desamma, föll mycket väl ut (se projektansökan). De informella utvärderingar vi gjort denna gång (exitlappar vid seminarieslut, gruppdiskussioner och delkursutvärderingar) pekar i samma riktning: de flesta studenterna uppskattar det stöd filmerna erbjuder dem.

Som lärare märker vi att studenterna kommer bättre förberedda till seminarietillfällena, och att filmanvändandet gör att seminarierna kan ta utgångspunkt i de frågor studenterna själva ställt sig. Vardagligt uttryckt upplever vi att fler studenter vet vad de inte vet, och seminarierna kan ta utgångspunkt i det. Inte sällan kommer studenterna med frågor som har direkt koppling till något vi sagt i filmerna. Dialogen mellan oss lärare och studenterna pågår på så vis både i och utanför klassrummet.

Vi ser också att examinationsresultaten har förbättrats så att fler studenter når godkänt resultat. Det tycks – som väl är – vara filmerna i kombination med campusundervisningen som är nyckeln till framgångsrikt lärande. De studenter som har låg närvaro tenderar alltjämt att ha svårt att nå målen

(även om vi förstås inte kan veta i vilken utsträckning dessa studenter alls använder filmerna). En student gav exempelvis i en kommentar i Evasys uttryck för att språkexemplen i filmerna var på en alltför enkel nivå, och att hen blev överraskad över examinationens komplexitet. Detta visar på vikten av att i kursintroduktioner och längs kursens gång betona filmernas introducerande karaktär. Filmerna ersätter inte seminarier och kurslitteratur.

Vi har delat våra erfarenheter kollegialt i programråd och på enhetsmöten. Vi ska förstås också presentera på den konferens som Högskolepedagogiskt centrum anordnar under 2020. Det som återstår att göra i projektet är de workshopar för universitetslärare vi utlovat i projektansökan, också dessa i samverkan med Högskolepedagogiskt centrum. Dessa planerar vi att genomföra hösten 2020.

Reflektioner framåt

Det stora värdet med projektet, menar vi, är att det visar potentialen med samtalsformatet i undervisningsfilmer. Varje film får sin överordnade struktur genom språkexempel i en förberedd powerpoint, men själva frampratandet sker i dialog in situ och utan manus. Det gör filmerna mindre informationspackade och skapar en potential att brygga mellan en vardaglig förståelse och en vetenskaplig.

En utmaning som följer detta format är emellertid att textandet av filmerna blir extra tidskrävande. De textningsprogram universitetet hittills erbjuder klarar inte av att texta spontant tal. Varje yttrande måste således knappas in för hand i ett särskilt program. Problemet är reellt, så vi förstås med jämna mellanrum har hörselskadade studenter och när filmer ersätter föreläsningar måste förstås filmerna fungera även för dem. Funka har hjälpt oss att texta ett antal filmer, men kan inte lösa alla universitetets filmer. I dagsläget måste därför vår institution köpa texttjänsten.

En viktig lärdom projektet gav oss kom med inspelningarna av filmerna till delkursen "Språk och struktur i arbetslivets texter och samtal". Medan filmerna till övriga delkurser behandlar områden där vi har en gedigen undervisningserfarenhet, ges den nämnda delkursen för första gången vt 20. Inspelandet av dessa filmer fick oss att inse att vi i tidigare filmer omedvetet tagit utgångspunkt i våra erfarenheter av vad studenter brukar uppleva som svårt. Vi får naturligtvis se hur utfallet blir av det filmpaketet när kursen väl går.

Ekonomiskt utfall

Konto(T)	Belopp
Anslag 2:25 ap 1 Takbelopp GU	400 000
Intäkter av anslag	400 000
Löner tillsvidareanställd lärarpersonal	270 360
Svensson Tomas, 130 tim VT 19, Pedagogisk utv arb	
Borgström Erik, 130 tim VT 19, Pedagogisk utvarb.	
Svensson Tomas, 70 tim HT 19, ped utv proj Borgström/Svensson	
Borgström Eric, 70 tim HT 19, ped utv proj Svensson/Borgström	
Kostnader för personal	270 360
UOH	129 773
IOH	48 665
Summa Kostnader	448 798
IOH ej finansierad, därav underskottet.	-48 798